

4. JÉZUS ÜZENETE PPERGÁMUMHOZ ÉS A THIATÍRÁHOZ

I. A pergámumi egyházkorszak Jel. 2,12-17. (i.u: 313-538)

A „Pergamos” névnek is üzenethordozó jelentése van: „felemeltetett vár”, „fellegvár”. A névben rejlő jelentéstartalom több szempontból is megvalósult az egyházkorszakban. Az egyház ebben az időben emelkedett fel az üldözöttség pusztájából az uralkodás trónjára. Az egyházkorszak egyik csoportja a felemelkedésben igyekezett túllépni az evilági határokat, mert szándéka szerint azon volt, hogy *„fölébe emeli magát mindannak, ami Istennek, vagy istentiszteletre méltónak mondatik.”* (2Thess. 2,4.). A másik csoport viszont éppen azt bizonyította be, hogy az igazi tanítványok élete és hűsége a hitehagyás idején válik igazán láthatóvá. Ők betöltötték azt, amit Pál apostol fogalmazott meg egy tanácsában: *„legyetek feddhetetlenek és tiszták, Istennek szeplőtlen gyermekei az elfordult és elvetemedett nemzetség közepette, kik között fényletek, mint csillagok e világban”* (Fil. 2,15.).

A bemutatkozás a legidősebb üzenetet hirdeti ennek a korszaknak. A *„kétélű éles kard”* Isten szavát jelképezi: *„Mert az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig, és megítéli a gondolatokat és a szívnek indulatait.”* (Zsid. 4,12.). Pergamum azonban nem vizsgálta meg magát az Ige által, ezért Jézus állítja szembe őket az Ige ítéletével. Ha ez sem vezeti őket megtérésre, akkor ezzel a fegyverrel harcot is indít ellene: *„Térj meg: ha pedig nem, ellened megyek hamar, és vívok azok ellen számnak kardjával”* (16. vers). Jézus nem akar az egész egyházkorszak ellen menni, hanem csak *„azok ellen”*, akik nem térnek meg gonoszságaikból. Ez a harc az Isten nevében elkövetett csálások, a megalkuvó szándékok leleplezését jelenti, és a végső megítélésüket. Ez az egyházkorszak az az időszak, amikor Sátán felállította trónját a keresztény egyházban: *„Tudom... hogy hol lakol, ahol a Sátán királyiszéke van”* (13. vers). Később azt olvashatjuk erről a jelenségről: *„a sárkány adá az ő erejét annak, és az ő királyiszekét, és nagy hatalmat”* (13,2/b.).

„A hamis vallás eme óriási szervezete Sátán hatalmának mesterműve, azon erőfeszítésének emlékszobra, hogy magát trónra ültesse, és a földön akarata szerint uralkodjék.” (EGW: NK 46,f.)

Ilyen körülmények között megállni híven, Jézus elismerő szavait váltja ki. A felemelkedés és jólét visszautasításával esetleg újra az üldözést vonhatják magukra. Az egyházban népszerű, és a vezetőség által is támogatott szemlélet elvetése, még az egyházból való kiközösítést is eredményezheti. *„Ezeket beszéltem néktek, hogy meg ne botránkozzatok. A gyülekezetekből kirekesztenek titeket; sőt jön idő, hogy a ki öldököl titeket, mind azt hiszi, hogy isteni tiszteletet cselekszik”* (Jn. 16,1-2.).

Jézus nagyon komoly elismeréssel kezdi a pergámumi egyházkorszakhoz küldött üzenetét. *„Az én nevemet megtartod, és az én hitemet nem tagadtad meg Antipásnak, az én hű bizonyágomnak napjaiban sem, aki megöleték nálatok.”* (13. vers).

„Antipás” nem egy nevezetes mártír, akit esetleg abban az időbe végeztek ki. Az „Antipás” szóra egy jelképes fogalomként kell tekintenünk. Ennek a kornak azokat a hűségeseit jelképezi, akik inkább a halált választották, mint a megalkuvást. Két szó egyesítéséből alakulhatott ki ez a fogalom, illetve jelkép:

1. „*Anti*” - ellen — „*pas*” - atya, apa, papa

A közösség tisztviselői, akik eredetileg szolgák voltak, az idők folyamán mindinkább urává váltak a gyülekezeteknek. Az egyetemes papság elve kezdett háttérbe szorulni. A papság azt a hatalmat, amit a világi uralkodók adományoztak neki, a gyülekezet felett is érvényesíteni akarta. „Antipás” azonban ellene volt ennek a papi klérus és hierarchia kibontakozásának, különösen pedig a „Legszentebb Atya” néven tisztelt papi uralom ellen emelték fel szavukat azok, akiket „Antipás”-ként mutat be a prófécia. Ez a szembeállítás viszont sokak halálát eredményezte, de most már nem a pogányoktól, hanem az egyháztól, ahogy Jézus is egyértelműen fogalmazva mondja ki a valóságot: *„Megöleték nálatok”* (13/b vers), az egyházon belül.

Ez ellen az egyházkorszak ellen is van Jézusnak panasza, mégpedig az, hogy vannak közöttük, akik a Bálám tanítását tartják: *„mert vannak ott nálad, akik a Bálám tanítását tartják, aki Bálákot tanította, hogy vessen botránykövet az Izráel fiai elé, hogy egyenek a bálványáldozatokból, és paráználkodjanak”* (14 vers). Bálámról azt tudjuk, hogy korábban az Isten prófétája volt, de földi értékekért és a társadalmi érvényesülésért eladta a lelkét, kész lett volna még arra is, hogy megátkozza Isten népét, Izraelt. Mivel azonban ezt Isten nem engedte meg neki, ezért álnok tanácsával segítette Bálákot, Moáb királyát, az Isten népének ellenségét Izrael elbuktatásában. *„Mikor pedig Sittimben lakozik Izráel, kezde a nép paráználkodni Moáb leányaival. Mert hívogatták a népet az ő isteneik áldozataira; és evék a nép, és imádá azoknak isteneit. És odaszegődék Izráel Bál-Peórhoz; az Úr haragja pedig felgerjede Izráel ellen.”* (4Móz. 25,1-3.). *„Ők voltak, akik Izráel fiait Bálám tanácsából hűtlenségre bírták az Úr ellen a Peór dorgában; és lőn csapás az Úr gyülekezetén”* (31,16.). Jézus üzenete három dolgot emel ki Bálám tanácsai közül. Az egyik az, hogy *„Vessen botránykövet Izrael fiai elé”*.

A „botránykö” görögül „scandalon”, egy olyan szerkezet, amely működésbe hozza a felállított csapdát. A *„vessen botránykövet”* azt érzékelteti, hogy egyesek, Bálámhoz hasonlóan tudatosan állítottak csapdát másoknak, hogy azok figyelmen kívül belesétáljanak, és a csapda megfogja őket. A prófécia szerint ennek a csapdának a csalija az volt, hogy *„egyenek a bálványáldozatokból”*, és ez a másik lényeges dolog, amit kiemel Bálám tanácsai közül. E kijelentés alatt azonban nem fizikai ételekre kell gondolni, hanem arra, hogy merjenek a bálványistenek lelki

táplálékából enni, és azon élni. Ez az utalás jelzi azt a szomorú történelmi tény, hogy ebben az időben kezdett intenzíven beáramolni az Egyházba a pogány világ különféle szokása és tanítása. Ezért a „*paráználkodjanak*” szó is a lelki paráznaságra utaló kifejezés, ami a környező világgal való barátságot jelenti Bálám harmadik tanácsaként. Jakab apostol írásából is erre a következtetésre lehet jutni: „*Parázna férfiak és asszonyok, nem tudjátok-e, hogy a világ barátsága ellenségeskedés az Istennel? Aki azért e világ barátja akar lenni, az Isten ellenségévé lesz*” (Jak. 4,4.). Ennek a lelki paráznaságnak a természetes velejárója, illetve az alapja az Isten iránti szeretet és hűség hiánya volt. Ez a „*botránykő*”-csapda „*Bálám tanításának*” és tanácsának az eredményeként bontakozott ki, következménye pedig a „*hittől való elszakadás*” lett a keresztény egyházban.

A papság világi hatalomhoz jutása kedvezett a „*Nikolaiták*” eszményének és céljának, a „*Niko*” - „*laos*”, vagyis a népet legyőző, nép felett uralkodó osztály kialakulásának. Ebben az időben bontakozott ki a klérus és a laikusok különválasztása, amely által megszűnt az, amit Jézus mondott, miszerint „*ti mindnyájan testvérek vagytok*” (Mt. 23,8.). Így teljesedett be fokozatosan az, ami végül a nép felett uralkodó papi hierarchiát hozta létre. Mert az tekinthető nikolaitának, aki az egyszerű emberek fölé helyezi magát, aki „*felsőbbrendűnek*” tartja és gondolja önmagát másoknál. Jézus pedig azt mondja: „*vannak nálad is, akik a Nikolaiták tanítását tartják, amit gyűlölök*” (15/a vers). Ez a papi uralkodó osztály látszólag Isten Igéjéből vett tanítással akarta alátámasztani törekvéseit, hiszen csapdát állított megtévesztő tanításaival az embereknek. Isten azonban gyűlölte ezt a tanítást.

A győzőknek szóló ígéret három jutalmat helyez kilátásba. Első ígéretében Jézus azt mondja nekik, hogy „*enni adok az elrejtett mannából*” (17. vers). Ez az ígéret viszont csak azoknak szól, akik nem ettek a bálványáldozatokból, vagyis nem váltak hűtlenné Krisztushoz, nem lettek lelki paráznákká a pogány szokások és tanítások elfogadása által. A manna pedig, amit Jézus ígér, a mennyből származó táplálékot, a mennyei kenyeret jelképezi. Ez az ígéret egyrészt utalás lehet a Bárány menyegzőjének vacsorájára, ahol Jézus minden megváltottat meg fog vendégelni, de jelképezheti az Isten Igéjét is, illetve a testté lett Igét, Jézus Krisztust is. Mert „*nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik*” (Mt. 4,4.) „*a beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet*” (Jn. 6,63.). Ez a táplálék azonban el van rejtve, és csak a kitartó kereső találhatja meg. Jézus önmagáról is azt mondta: „*Én vagyok amaz élő kenyér, amely a mennyből szállott alá; ha valaki eszik e kenyérből, él örökké*” (Ján. 6,51.).

Második ígéretként az hangzik el: „*adok annak egy fehér kövecskét*” (17. vers). Ez az ígéret visszavezet bennünket az Ókorba, amikor még úgy gyakorolták az ítélethirdetést, hogy a bírósági tárgyaláson fekete vagy fehér kő felmutatásával szavaztak a vádlott ellen vagy mellett a bírák. Ha fehér követ mutattak fel, akkor felmentést kapott a vádlott, ha viszont fekete követ mutattak fel, akkor bűnösnek

ítélték abban, amivel vádolták. Ez a prófétikus ígéret azt mondja el ezzel a jelképes nyelvezettel, hogy Jézus fehér követ fog felmutatni a győzők megítélése alkalmával. Vagyis a győzőknek kegyelmet ad, azaz örök életet.

Harmadik ígéretként azt mondja Jézus, hogy ez a fehér kövecske egy különleges kő, hiszen van rajta valami, amit csak az ismerhet, aki kapja: *„a kövecskén új írott nevet, amelyet senki sem tud, csak az, aki kapja”* (17. vers). Ahogy Ábrámból Ábrahám lett, ahogy Jákobból Izrael lett, úgy akar megajándékozni Isten minden megváltott embert egy új névvel. Minden győző egy olyan nevet kap, amely kifejezi az ő személyes győzelmének a mibenlétét és eredményét. *„És új nevet adnak néked, amelyet az Úr szája határoz meg”* (Ésai. 62,2.).

Mivel ez az új név a kapott fehér kövecskére lesz felírva, és azt a nevet senki sem ismerheti, csak az aki kapja, ezért ez ismét egy ókorban gyakorolt jellegzetes vendég-barát szövetségre irányítja a figyelmünket. Abban az időben még nem volt kiépített szállodaláncolat, mint napjainkban, ezért az utazó emberek az útjukba kerülő családoknál kértek éjszakai szállást, ahol meg is vendégelték őket. Esetenként a vendég és a vendéglátó között nagyon jó barátság alakult ki. De mivel egymástól távoli részeken éltek, ezért ezt az új barátságot egy szövetséggel erősítették meg. Ez abból állt, hogy vettek egy kis követ, majd azt kettéhasították, a két kődarab belső részére felírták a szövetséget kötők neveit. A vendéglátó nevét viselő követ a vendég kapta meg, a vendég nevét viselő követ pedig a vendéglátó. Ez a két kis kövecske volt az ő barátságuk pecsétje. Ezért ha évek vagy évtizedek múlva újra újra találkoztak, esetleg már nem ők, hanem a gyermekeik, akkor a vendégnek csak fel kellett mutatni a kis kövecskéjét, amire fel volt írva a házigazda neve, aki elővette a párját ennek a kőnek, majd összeillesztette őket, és ha illeszkedtek egymáshoz, akkor úgy fogadták a vendéget, mintha ő is családtag lenne. Erre az ellenőrzésre azért volt szükség, hogy ne lehessen visszaélni a két fél között megkötött szövetséggel és barátsággal. A keresztségünk alkalmával mi is szövetséget kötünk Jézussal, és Jézus biztosít bennünket arról, hogy mi az Ő barátai vagyunk. *„Ti az én barátaim vagytok... Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket”* (Jn. 15,14; 16.). Jézusnak ez a fehér kövecskével kapcsolatos ígérete annak hátterén válik különösen jelentőssé, ha figyelembe vesszük, hogy Jézus is meg akarja vendégelni a győzőket. Vagyis ez a fehér kövecske a belépő kártyát jelentheti a győzőknek, a Bárány menyegzőjének vacsorájára.

II. A thiatirai egyházkorszak. Jel. 2,18-29. (i.u: 538-1798)

A „thiatira” név azt jelenti, hogy szüntelen áldozat, a munka kellemes illata. Ez az az egyháztörténelmi kor, amikor Jézus szétválasztja egymástól, és külön szólítja meg a hűségeseket, és azokat, akik elfordultak Tőle, és olyan bűnben élnek, amit szigorúan meg fog ítélni.

Jézus bemutatkozása egy figyelmeztetésként fogalmazódik meg a történelemből csak a „sötét középkor”-nak nevezett időszakban élő hitehagyó egyházához.

„Akinek szemei olyanok, mint a tűzláng, és akinek lábai hasonlóak az izzó fényű érchez” (18. vers). Ez a képies kifejezés azt üzeni az ebben a korban élőknek, hogy Jézus tekintete áthatol mindenben, előle nem lehet elrejteni semmit. Ugyanakkor az izzó fém minden olyan anyagot megsemmisít, amely hozzá akar tapadni. Meddő erőfeszítés tehát minden olyan kísérlet, amely Jézus nevével akarja fedezni saját bűnös szándékát és vágyát. Ez a kor ugyanis arról volt nevezetes, hogy Isten nevében üldözték és gyilkolták az Isten gyermekeit. Jézus azonban elhatárolódik ettől, sőt, a tűz általi megsemmisítést helyezi kilátásba, ha meg nem térnek.

Thiatira azonban egyedülként abban is kiemelkedik a hét gyülekezet közül, hogy pozitív irányú fejlődése miatt Jézus elismerésben részesíti: *„A te utolsó cselekedeteid többek az elsőknél”* (19. vers). Ez az elismerés azonban nem vonatkozik mindenkire, aki kereszténynek mondja magát a thiatirai korszakon belül. Ez az elismerés csak az Isten mellett maradó egyházhoz szól, amely a thiatirai korszak megpróbáló körülményei között is diadalmasan halad előre. *„Néktek pedig azt mondom és mind a többi Thiatirabelieknek is, akiknél nincsen e tudomány, és akik nem ismerik a Sátán mélységeit, amint ők nevezik”* (24. vers). Egy-egy korszak üzenete ugyanis nem egy egyházszervezet életét mondja el, hanem az egyetemes egyház egy-egy időszakon belüli küzdelmét és tapasztalatát.

Az elismerés szavai mellett Jézus a thiatirabeliek elleni panaszát is elmondja: *„De van valami kevés panaszom ellened, mert megengeded amaz asszonynak, Jézabelnek, a ki magát prófétának mondja, hogy tanítson és elhitesse az én szolgálóimat, hogy paráználkodjanak és a bálványáldozatokból egyenek”* (20. vers). Isten nem elégszik meg az egyes emberek személyes hűségével, hanem azt várja, hogy az igazságának őrizői és védelmezői is legyünk. A személyes hatáskörünkön belül tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy képviseljük és lehetőleg érvényesítsük Isten igazságát, ahogyan az Isten Igéjéből megismerhető.

A *„Jézabel”* név említése csupán a prófécia nyelvezetébe illeszkedő jelképes fogalomként kerül megemlítésre. Azt a vallás-politikai hatalmat, illetve azt a személyt jelképezi, aki annak a hatalomnak és befolyásnak a birtokosa, amellyel egykor Jézabel is rendelkezett. Annak a személynek a megjelölése ez a név, aki a birtokolt hatalom felhasználásával az egyetemes hitehagyást munkálta ebben a történelmi korban, mint egykor Jézabel. Ahogy egykor Izráelben Jézabel, úgy ez a jelképes Jézabel is a hitehagyás kikényszerítésére használta fel a hatalmát. A keresztény egyházban, ebben a történelmi korban a pápaság birtokolta ezt a hatalmat, és munkálta az egyetemes hitehagyást. Ahogy annak idején Jézabel rávette férjét, a politikai hatalom birtokosát, hogy üldözzé Isten prófétáit, és ölje meg őket, ugyanezt cselekedte a pápaság is. Rávette, esetenként pedig rákényszerítette az európai királyokat, hogy az általa eretneknek bélyegzett, Isten igazságaihoz hűségesen ragaszkodó emberek kivégzésében működjön vele együtt, hajtsa végre az általa kimondott halálos ítéleteket.

Jézus arra is kitér az üzenetében, hogy még ezeknek az Istentől elfordult, kegyetlen embereknek is adott megtérésre kegyelmi időt, vagyis nem azonnal helyezte kilátásba a megsemmisítő ítéletét. *„Adtam neki időt is, hogy megtérjen... ágyba vetem őt... ha meg nem tér”* (21. vers). Ez egyértelmű utalás a pápaságnak adott időre, az 1260 prófétikus napra, vagyis 1260 évre utal, ami 538 - 1798-ig tartott. Erről a megtérésre biztosított kegyelmi időről Dániel próféta is említést tesz több alkalommal is. *„És sokat szól a Felséges ellen és a magasságos egek szenteit megrontja... és az ő kezébe adatnak ideig, időig és fél időig. De Ítéltők ülnek és az ő hatalmát elveszik, hogy megrontassék és végleg elveszszen.”* (Dán. 7,25.). *„És elhullanak az értelmesek közül is, hogy megpróbáltassanak, megtisztíttassanak és megfehéρίtessenek a vég idejéig; mert a rendelt idő még hátra van. És a király a maga tetszése szerint cselekszik és felfuvalkodik és felmagasztalja magát minden isten felett, és az istenek Istene ellen is vakmerőn szól, és szerencsés lesz, mígnem betelik a harag; mert ami elhatározott, az végre is hajtatik.”* (Dán. 11,35-36.).

A teljes megsemmisítése azonban még nem következik be akkor, amikor a megtérésre biztosított ideje lejár, hanem ahogy Jézus mondja, csak *„ágyba vetem őt... ha meg nem tér”* (21. vers). Ami miatt ágyba esik, az nem más, mint az a halálos seb, amiről a 13. fejezetben olvashatunk, ahol ugyanerről a vallás-politikai hatalomról azt mondja: *„halálos sebbel megsebesítettet; de az ő halálos sebe meggyógyíttaték”* (13,3.). Pál apostol azt írta: *„Mert a bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet, a mi Urunk Krisztus Jézusban”* (Róm. 6,23.). Mivel azonban ez a jelképes Jezabel nem fogadta el az Istentől felajánlott kegyelmi ajándékot, ezért az Istentől adott kegyelemidő lejárt, így ettől kezdve csak a bűn büntetéseként bekövetkező halálos ítélet következhet. Ennek bekövetkezését vetíti előre az a kijelentés, miszerint *„az ő fiait megölöm halállal”* (23 vers). Ez a kijelentés a második halálban bekövetkező végső és teljes megsemmisítésére mutat előre. *„És megtudják a gyülekezetek mind, hogy én vagyok a vesék és szívek vizsgálója; és mindeniteknek megfizetek a cselekedeteitek szerint”* (23 vers).

A következő kijelentés viszont egyértelmű utalás arra, hogy ebben az időben Isten népe - Isten Egyháza - nem egy megszervezett egységbe tömörült közösség volt, hanem számtalan részre szétszakadtan léteztek a maguk helyén. (lásd: Edmund Hamer Broadbent: *„Zarándok Gyülekezet”* című könyvét). Jézus ugyanis azt mondja: *„Néktek pedig azt mondom és mind a többi thiatirabelieknek, kiknél nincsen e tudomány”* (24. vers). Az a tény kapcsolta össze őket Isten Egyházaként, hogy nem fogadták be Jezabel tudományát, és nem akarták megismerni *„Sátán mélységeit, amint ők nevezik”* (24. vers). Ugyanis „mélyebb igazságnak” tartották tévelygő tanaikat, amit csak ők a kiválasztott klérus tagja képesek megérteni és képviselni.

Ezek után Jézus azzal folytatja a thiatirabeliek részére adott üzenetét: *„Nem vetek rátok más terhet, hanem ami nálatok van, azt tartsátok meg addig, míg eljövök”* (24-25. vers). Ez viszont még nem azt jelenti, hogy Isten nem állít eléjük újabb követelményt, újabb igazságot a kinyilatkoztatások által. Ez a kijelentés

csupán a megpróbáltatások tehertételére vonatkozik. Isten gyermekei számára ugyanis nem jelent terhet Isten akaratának keresése, megismerése és annak kiélése.

A hit általi megigazulás evangéliumát, és a felnőttkori keresztség jelentőségét is ebben az időben értették meg, mint új igazságot azok, akik az atyák hagyományai helyett inkább az Isten ígését kutatták. A megértett igazságokat viszont őrizték, azokra féltőn vigyáztak, hogy Jézabel ne tudja elvenni tőlük. Ugyanakkor Istentől ígéretet kapnak arra nézve, hogy a Jézabel által jelképezett pápai önkényuralomtól egy időre nyugalom lesz. Isten ugyanis egy időkeretbe szorította a hatalmának gyakorlását. Adott „*neki időt*”, és mivel ez az idő lejárt, így ez az üldöző hatalom a halálos sebével elveszítette a mások feletti uralmát, mert Isten gátat vetett hatalmának.

Jézus a thiatírai korszakban élő hűségeseiktől a győzelmes élet feltételeként a krisztusi cselekedetet várja el. „*aki győz, és aki mindvégig megőrzi az én cselekedeteimet*” (26/a vers). Olyan cselekedeteket vár tőlük Jézus, amelyek az Ő jellemét tükrözik vissza.

„Krisztusnak nincs hobb vágya, mint olyan embereket bírni, akik a világnak az Ő jellemét és lelkületét mutatják be. A világnak pedig semmire sincs égetőbb szüksége, minthogy lássa a Megváltó szeretetét emberek által nyilvánulni.”
(EGW: KP 314,1.)

Aki győz, annak két jutalmat ígér Jézus. Egyrészt „*hatalmad adok a pogányokon*” (26. vers) azoknak. Ennek a hatalomnak a gyakorlása az ezer éves időszak alatt megtartásra kerülő ítéletben, majd az ezer év végén az ítélet végrehajtásában fog teljesedni. „*Az ítélet adaték a magasságos egek szenteinek*” (Dán. 7,22.). „*Bizony mondom néktek, hogy ti, akik követtetek engem, az újjá születéskor, amikor az embernek Fia beül az ő dicsőségének királyi székébe, ti is beültök majd tizenkét királyi székbe, és ítélitek az Izráel tizenkét nemzetségét.*” (Mt. 19,28.). „*És láték királyiszékeket, és leülének azokra, és adaték nékik ítélettétel*” (20,4.). „*Mert kedveli az Úr az ő népét, a szenvedőket szabadulással dicsőíti meg. Vígadozzanak a kegyesek tisztességben; ujjongjanak nyugvó helyökön. Isten-dicsőítés legyen torkukban, kétélű fegyver kezeikben; Hogy bosszút álljanak a pogányokon, és megfenyítsék a nemzeteket! Hogy láncra fűzzék királyaikat, főembereiket pedig vas-bilincsekbe. Hogy végrehajtsák rajtuk a megírott ítéletet. Dicsőség ez az ő minden kegyeltjére! Dicsérjétek az Urat!*” (Zsolt. 149,6-9.).

A másik jutalomban azt ígéri Jézus, hogy „*adom annak a hajnalcsillagot.*” (28. vers). A Biblia több helyen is Jézust nevezi hajnalcsillagnak. „*Én Jézus... vagyok... ama fényes és hajnali csillag*” (Jel. 22,16.). Ez az ígéret Jézus Krisztus személyes közelségét, és a Vele való közösséget jelenti, amit az egész örökkévalóságban élvezhetnek a győzők.

Mivel a könyv elején mondott boldog-mondás az egész könyv tartalmával kapcsolatos kijelentés, ezért itt is időszerű erről megemlékezni. Isten minden időben megítéli az övét az Igéből olvasható isteni szó által, ezért azt szeretné, ha a belőle megértett üzenet megtérésre vezetne bennünket. Ne várjuk meg azt, hogy küzdelemre induljon ellenünk az Igével, és megítéljen. Ma is vannak, és a jövőben is lesznek bálámok és nikolaiták is. Ezért Isten józanságra és vigyázásra int, hogy mások ne tudjanak befolyásolni és megtéveszteni bennünket.

Egyre inkább közeledünk ahhoz az időhöz, amikor Jézabel éreztetni fogja befolyását és hatalmát, mert időközben felgyógyult a halálos sebéből: *„az ő halálos sebe meggyógyították; és csodálván, az egész föld követé”* (13,3/b.). Ezért ezen az üzeneten keresztül nekünk a végidőben élőknek is újra azt mondja Isten: *„Ne engedjétek meg amaz asszonynak, Jézabelnek, aki magát prófétának mondja, hogy tanítson és elhitesse az én szolgálóimat, hogy paráználkodjanak, és a bálványáldozatokból egyenek.”* (20. vers). *„Ami nálatok van, azt tartsátok meg addig, míg eljövök.”* (25. vers).